

2022-12-15

Vårt diarienummer
KR 2022/0009

Vård- och omsorgsnämnden

Revisions PM av vård- och omsorgsnämnden

Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört en delgranskning av vård- och omsorgsnämndens verksamhet. Granskningen avser nämndens interna styrning och kontroll avseende sin verksamhet och ekonomi. De sakkunnigas PM bifogas denna revisionskrivelse.

Vid nästa revisionsdialog kommer vi som revisioner att bland annat följa upp nämndens arbete avseende de rekommendationer som återfinns i bifogat PM.

KOMMUNREVISIONEN
2022-12-15

Tommy Svensson, revisor

Urban Pehrsson, revisor

Handläggare, titel, telefon
Örjan Högberg, sakkunnig revisor
011-15 17 15

Granskning av vård- och omsorgsnämnden

Vi vill inledningsvis lyfta fram i denna PM att den är skriven i form av en avvikelserapportering. Det pågår och görs ett kontinuerligt arbete i riktning mot att förbättra och utveckla nämndens arbete vilket inte synliggörs här. Arbetet sker i en kontext mot en alltmer omfattande lagstiftning och normering.

Denna granskning ingår som en del i revisorernas grundläggande granskning av vård- och omsorgsnämnden. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?
- Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillfredsställande?
- Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?

Den metod som granskningen baseras på är systematiska dokumentstudier samt intervjuer. Denna PM är sakgranskad av de som intervjuats och kvalitetssäkrad vid revisionskontoret.

De bedömningsgrunder som har bildat underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och kommunfullmäktiges beslut.

I granskningen har följande revisionskriterier används:

- Lagstiftning (kommunallag, förvaltningslag m.fl).
- Fullmäktiges mål (Budget 2022), KS 2020/1257.
- Reglemente för Norrköpings kommuns nämnder, KS 2021/0378
- Reglementen för vård- och omsorgsnämnden, KS 2019/0513
- Riktlinje för styrmodellen i Norrköpings kommun, KS 2021/0476.
- Nämndens årliga arbete med uppdragsplan, KS 2020/1174
- Riktlinjen för intern styrning och kontroll, KS 2019/0608
- Attestreglemente, KS 2019/1492
- Riktlinje för ekonomistyrning, KS 2015/0144

Avvikelser och bedömning

Det är revisionens avsikt att nämnden ska ha möjlighet att förbättra sin verksamhet och därför lämnas rekommendationer till nämnden i anslutning till iakttagelse och bedömning.

Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?

- **Styrning och uppföljning**

Granskningen visar det finns en god struktur för arbetet med framtagandet av uppdragsplanen där hela nämnden involveras. Nämnden följer upp uppdragsplanen under året enligt plan. De två uppföljningar som har redovisats till nämnden visar en delvis bristande prognosticerad måluppfyllelse för helåret 2022. Nämnden fattar idag beslut på beskrivande analyser av måluppfyllelse som anger om målet kan anses bli uppfyllt eller inte uppfyllt. Detta bedöms vara en nödvändig, men inte tillräcklig, analys. Vår bedömning är att analysen av måluppfyllelsen behöver utvecklas. Den beskrivande analysen skulle med fördel kunna utvecklas med en orsaksanalys. Syftet med att göra en orsaksanalys är att förstå varför en bristande måluppfyllelse uppstår. Det innebär att identifiera de bakomliggande orsakerna för att därefter rikta rätt åtgärder mot orsakerna och på så sätt nå effekt. En orsaksanalys skulle underlätta nämndens bedömning av utvecklingen av måluppfyllelsen och öka nämndens möjlighet att ta ansvar för att hantera eventuella avvikelser från målen.

Vid föregående års granskning rekommenderas nämnden att förtydliga vilka åtgärder som vidtas utifrån de avvikelser som framkommer vid uppföljningen av uppdragsplanen. Årets granskning visar en positiv utveckling där nämnden är mer aktiv vid större avvikelser som vid behov hanteras via nämndinitiativ.

Nämnden rekommenderas att komplettera den beskrivande analysen av måluppfyllelsen med en tydligare orsaksanalys.

Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillfredsställande?

- **Prognoser och ekonomisk rapportering**

Nämnden har en komplex och omfattande ekonomi samtidigt som det ställs stora krav på en resurskrävande uppföljning och rapportering. Det finns en god struktur i arbetet med de styrande dokumenten och nämnden får regelmässigt uppföljning av dessa. Uppföljning och prognosarbetet är förankrat hos enhetscheferna. Nämnden får bra underlag för att kunna fatta beslut om åtgärder.

Vid föregående års granskning rekommenderas nämnden att förtydliga vilka åtgärder som vidtas utifrån uppföljningarna. Årets

REVISIONSKONTORET

2022-12-15

Vårt diarienummer
KR 2022/0009

granskning visar att nämnden har blivit mer aktiv med korrigerande åtgärder.

Vår granskning av nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin påvisar inte några väsentliga avvikelser.

Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?

- **Risikanalys och internkontrollplan**

Likväl som för uppdragsplanen visar granskningen att det finns en god struktur för arbetet med den interna kontrollen. Arbetsprocessen med riskanalys visar att det för hela nämnden skapas möjligheter att påverka såväl innehållet i riskanalysen som innehållet i internkontrollplanen. I årets Internkontrollplan fördelas risker i fyra riskområden; Budget i balans, Digitalisering, Kompetensförsörjning, Systematiskt kvalitetsarbete. Riskområde Kompetensförsörjning är nytt för 2022, vilket bedöms som positivt då nämndens största utmaning är kopplat till personal och bemanning. Nämnden har även en omfattande och komplex ekonomi vilket ställer stora krav på tillförlitliga ekonomiska rutiner vid uppföljning och rapportering. Risker kopplat till detta återfinns i nämndens riskkarta och granskningen visar att de hanteras av kontoret genom att de är inbyggda i de rutiner som är kopplade till ekonomisk uppföljning, vilket är positivt.

Såsom vid uppföljningen av uppdragsplanen saknas även vid uppföljningen av internkontrollplanen en tydlig orsaksanalys av avvikelserna. En orsaksanalys skulle underlätta nämndens bedömning av de bakomliggande orsakerna till avvikelser. Nämnden skulle därmed ges ökad möjlighet att fatta beslut om att vidta effektiva åtgärder som leder till riskminimering.

Vid föregående års granskning rekommenderas nämnden att förtydliga vilka åtgärder som vidtas utifrån de avvikelser som framkommer vid uppföljningen av den interna kontrollen. Liksom för uppdragsplanen visar årets granskning en positiv utveckling där nämnden vid behov är mer aktiv vid större avvikelser som då hanteras via nämndinitiativ.

Nämnden rekommenderas att komplettera den beskrivande analysen av avvikelser vid uppföljning av internkontrollplanen med en orsaksanalys.

Avslutande bedömning

Vi vill uppmärksamma läsaren på att bedömningen rör gransknings-tidpunkten och kan komma att ändras.

Vår bedömning vid denna granskningstidpunkt är att nämndens ledning och styrning av verksamheten är tillfredsställande inom de områden vi granskat.

Tillfredsställande	I huvudsak tillfredsställande	Delvis tillfredsställande	Inte tillfredsställande
--------------------	-------------------------------	---------------------------	-------------------------

Vår bedömning vid denna granskningstidpunkt är att nämndens ledning och styrning av ekonomin är tillfredsställande inom de områden vi granskat.

Tillfredsställande	I huvudsak tillfredsställande	Delvis tillfredsställande	Inte tillfredsställande
--------------------	-------------------------------	---------------------------	-------------------------

Vår bedömning vid denna granskningstidpunkt är att nämndens interna kontroll är tillräcklig inom de områden vi granskat.

Tillräcklig	I huvudsak tillräcklig	Delvis tillräcklig	Inte tillräcklig
-------------	------------------------	--------------------	------------------

Bilaga 1 Definitioner

Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsred innebär detta att:

- verksamhetens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten,
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
- styrelsen och nämnden har en styrning och uppföljning mot mål och beslut,
- verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Enligt kommunallagen ska revisorerna även bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Enligt god revisionsred innebär det att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
- informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

I vår granskning bedöms ovanstående med hjälp av följande bedömningskriterier, som återfinns och uttolkas i Skyrevs¹ vägledning². Det är viktigt att i sammanhanget poängtera att bedömningen gäller utifrån det aktuella året och granskningen, den kan därför variera mellan åren.

¹ Skyrev är yrkesförening för sakkunniga revisorer, de utarbetar normerande revisionsmetoder för sakkunniga. www.skyrev.se

² Vägledning nr 6, Vägledning grundläggande granskning 2022.

Bedömningskriterier

När granskningen inte visar på några väsentliga brister upplyser sakkunnig om detta i rapporten. De kommentarer vi ger är av sådan karaktär att de ska ses som ett stöd i nämndens ordinarie förbättringsarbete och följande skrivning används:

- vår bedömning är att nämnden/styrelsen har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen däremot visar på vissa förbättringsområden och avvikelser av den karaktären att det finns frågetecken av mindre allvarlig art är rekommendationerna till för kvalitetsförbättring. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att nämnden/styrelsen *i huvudsak* har en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen visar på mer brister och avvikelser som behöver åtgärdas eftersom det påverkar nämndens styrning och intern kontroll negativt är rekommendationerna vägledande. Nämnden behöver därför uppmärksamma och korrigera dessa brister så att de inte förvärras eller kvarstår. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att nämnden/styrelsen *delvis har* en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen visar på allvarliga brister med en stor påverkan på nämndens förmåga att uppnå en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten behöver dessa korrigeras. Om bristen inte korrigeras utan kvarstår kan det få stora konsekvenser för nämndens arbete. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att nämnden/styrelsen *inte har* en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden som vi granskat. Nämnden/styrelsen behöver därför åtgärda och korrigera följande brister...